

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉBŰ
KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

Alapította: Dr. BOROS GYORGY.

A helyes szolgálat.

„A jó igyekezetben ne legyetek restek; lélekben buzgók legyetek; az Urnak szolgáljatok.“

Rom. 12 r. 11 v.

Közeledik az új iskolai év, amidőn a szülők elbocsátják gyermekeiket az otthonból az iskola falai közé, hogy nemesedjenek, gyarapodjanak lelki kincsekben. Minden helyes ismeret és tudás gyarapítja a lélek gazdagságát annak, aki jó igyekezettel, szorgalommal fog hozzá a tanuláshoz és abban kitartással halad, nem restül meg. Ennek eléréséhez szükséges a lelki buzgóság vagyis az a benső vágy és törekvés, mely nem enged nyugtot addig, míg az előírt feladat, kötelesség teljesítve nincs. Ezt a lelki buzgóságot előmozdítja és serkenti az Urnak való szolgálat. Ha a hajdankor profétái írta azt mondotta, hogy „minden bölcsesség kezdete, az Urnak félelme“, mi is arra figyelmeztetjük a szülőket, gyermekeket, tanítókat és nevelőket egyaránt, hogy az Urnak — a mi igaz Istenünknek szolgálatával bocsássák el a szülők, ezzel kezdjék a tanulók és ezzel fogadják, vezessék a nevelők a mindennapi munkát. Az a kis imádság, melyet tanultunk és elmondottunk gyermekkorunkban iskolai tanulás előtt:

„Isten nevében kezdem el, Ő segéljen kegyelmével. Ha Ő segít, mi sem nehéz, Ha Ő elhagy, erőnk elvész. Ha kezdünk az Ő nevében Áldott lesz a munkánk vége“, ez az imádság ma is rávezeti lelkünket az apostol gondolatvilágára, mellyel hivatott figyelmeztette: „A jó igyekezetben ne legyetek restek; lélekben buzgók legyetek; az Urnak szolgáljatok.“ Ha a mi legnagyobb tanítómesterünk, a názáreti Jézus, egész életét a mennyei Atya szolgálatának szentelte, nekünk követnünk kell őt és apostolait s életünk egyik fő igyekezete legyen: „az Urnak való szolgálat“.

Vari Albert ur
Str. Al. Vlahuta 6
LOCO

Leányaink jövője.

Nagy érdeklődéssel olvastam Szent-Iványi tiszteletes, fenti című cikkét. Leányaimmal elolvastattam és több nőismerősömmel is. Ahogy ő „leányaink“ jövőjét tárgyalja, abban sok igazságot és megszívlelendőt találok. S főleg sok olyan dolgot hoz felszínre, amiket jobb megtárgyalni és erős öntudatossággal a helyes utra irányítani, mint elhalgatni és hagyni a dolgokat az öntudatlan ide-odavetődésben tévelyegni.

Igaza van: „Nagyon megnehezedett az időknek járása feletünk“. A jövő pedig a nyomasztó gazdasági helyzet miatt, még bizonytalanabb, mint eddig volt. Igazán az ember nem is nagyon mer tervezni, csak él egyik napról a másikra és remeg attól, hogy el talál jönni az embergyilkolás veszedelme: a háború; vagy a bolsevizmussal a vallástalanság uralma: amikor megtagadják Istent, elerőszakolják a gyermeket a szülőktől.

Hogy ez ne következhesen be, ezért imádkozzunk, legyünk szeretetteljesek, megértők embertársainkkal szemben. Segítsünk rajtuk, mert ha szétneéz az ember a mai társadalomban, bizony fáj a lelke, hogy mennyi igazságtalanságot, romlottságot, nyomoruságot lát. Ilyenkor szeretne eljutni beleszólásával oda, ahol a közállapotokon javítani, segíteni lehet.

Na, de most maradjunk a tárgynál, mert Szent-Iványi tiszteletes meglátásai mellett én még női szemmel láttam meg olyan dolgokat, amiket ha észre nem veszünk, nem tudunk segíteni a jövő családi életének zavartalan fejlődésén. Itt mindjárt bebizonyítom, hogy nő és férfi meglátásai mennyire szükségesek egymás kiegészítésére.

A civilizáció által megteremtett család érdekében nemcsak leányaink figyelmét kell az otthon és a családi élet felé öntudatosan tereljük, hanem, ha egész munkát akarunk végezni, fiaink figyelmét is. A Szent-Iványi tiszteletes által is észrevett elterelődés a családi élettől a szabadszerelem felé vagy magasabb szellemi intelligenciával és erkölcsi érzékkel bíró nőknél az érintetlen magányos leányélet felé, oka nemcsak a nő, hanem jórészt a férfi is.

A modern dolgozó nők között, hogy akad olyan ki „sem családot, sem gyermeket nem akar vagy nem mer vállalni“, annak oka nemcsak az, hogy saját magát most már el tudja tartani a nő és „önző“ volna, hanem az is, hogy a ma férfია — tisztelet a nagyon kevés kivételnek — még ha törvényesen házasságot is köt, nem elégszik meg *egy* nővel, mert ő hozzá van szokva *több* nőhöz és ezért neki nem elég csak *egy* s nehezen tud kis játékaikról lemondani. Azonban, hogy ezután is szívesen menjenek férjhez a kenyérkeresettel bíró leányok s aztán ne kívánjanak elválni, ahhoz a férfiaknak is meg kell váltoozzanak. Ugyanis a férfi bűnök és zsarnokságok előtt szemet behunó feleségek típusa ezután már mind ritkább és ritkább lesz. Én tudom, hogy a fiatal leányok lelkében, ha

felébred a vágy arra, hogy élettársat találjanak, álmaikban egy olyan ifjút látnak, ki csak egyet lát meg közülök s igazuk van, ha nem vágnak férjhez addig, míg a fiuk is nem kultiválják magukban a hűség érzését.

Igaz, most a világ tele van parázna emberekkel, férfiakkal és nőkkel, azonban az erkölcsi mérleg a nők javára fog megbillenni, ha azt vizsgáljuk, hogy melyik nemen levő közt találunk több erkölcsösebbet. A férfiakat sem hibáztathatjuk tulságosan, mert ma még az előbbi kornak hatása érzik, amikor a férfinek minden szabad volt. Azonban a gondolkozó öntudatos nő már azt mondja: egyforma sullyal esik a mérlegbe férfi és női bűn. Azonban lehet még egy ideig borzasztó kaosz lesz e téren, mert a nők beleszólására történt prostitúció eltörlése sem segít a már megromlottakon, csak a jövő generációért volt szükséges eltörlöni. Ma a paráznaságot elnevezték szabadszerelemnek és sokan nem is tartják bűnnek. Pedig az bűn, még pedig a világiasság bűne és az abban élő nők és férfiak csakis kizárólag a testi és világius élvezeteket hajszolják. Olyan bűn, mely maga magában hordja a büntetést, azonban szó nélkül még sem lehet elmenni mellette.

Igaza van Szent-Iványi tiszteletesnek, ha ettől a büntől félti a nőt és rajta keresztül a családot, mert a nők eddig, mivel egyedüli hivatásuk volt, hogy feleségek és anyák legyenek, férjhezmenési készségükkel öntudatlanul is a család védelmében álltak. Hogy a családi élet védelem a paráznaság ellen, azt már Pál apostol is tudta és hogy nemi erkölcs tekintetében, hogy viselkedjenek az emberek, az a bibliában Pál I. levele a Korinthusbeliekhez 7-ik részében van megírva. Szeretném ezt a részt mindenkivel elolvasatni, mert ebből a ma embere is tanulhatna. Addig is az idevonatkozó részből egy keveset ideírok: A 2-ik versben ezt olvashatjuk: „De a paráznaság eltávoztatásáért minden férfinek tulajdon felesége legyen, és minden asszonynak tulajdon férje“. A 9-ik versben „Hogya magatokat meg nem tartóztathatjátok, házasságban éljete; mert jobb házasságban élni, mint égni“.

Azonban, hogy a házasságok számát növeljük, nem elég az, hogy gazdasági, háztartási, méhészeti, kertészeti iskolába és tanfolyamokra járassuk a nőket és így tereljük figyelmüket az otthon felé, habár ez nagyon helyes abból a szempontból, hogy ne zsufo-
lódjanak a hivatali pályákra, — mert ők ezeken is ma már önállóak és kenyérkeresők lesznek és akkor meggondolhatják, hogy érdemes-e férjhez menjenek vagy ne. Hogy a házasságok száma növekedjen, ahhoz az is kell, hogy leányainkat és fiainkat egyaránt hűséges, megértő élettársaknak kell neveljük. Vallás-erkölcsi szempontból is csak az olyan házasságok értékesek, hol férj és feleség életüket abban a vallásosság, szeretet, jószág, hűség, önzetlenség e legszebb emberi tulajdonságok nevelőhelyévé teszik. Az ilyen házasságok.....

A szülőknek szives figyelmébe ajánljuk a kolozsvári Leány-Otthont!

Címe: Unitárius Leányotthon Eiojljárósága Cluj-Kolozsvár, Unitárius Kollégium.

élet magában hordja jutalmát, mert nagy földi boldogságot ad. Azonban meg kell látnunk, hogy mindenki nem élhet családi életet már csak azért sem, mert több nő van, mint férfi. Az érintetlen életet élő emberekről azt mondja Pál apostol I. Kor. 7 r. 32-ik versben: „Aki házasság nélkül van, arra visel gondot, ami az Uré, mi módon kedveskedhessék az Urnak“. S ha így él valaki magányos életet, akkor a veszedelmek sem érik oly könnyen s versenytársaivá sem lesz férfi és nő egymásnak. A nőemancipációt nem a nő, hanem a kor szelleme, egy isteni igazságosság hozta felszínre, csak mi helyes irányba kell vezessük s ne akarjuk utját állni. Hogy Szent-Iványi tiszteletes felismerte ezt, a következő szavaiból látom: „Egészséges és helyes dolognak tartom, hogy az érvényesülési lehetőség mind tágabb teret nyer a nők számára a régebbi férfi pályákon is“. Másik helyen meglátja, hogy a nők között is vannak „kivételek“, kiket lehet férfi-pályákra engedni. Vannak bizony. Ismertem én már olyan nőt, nem is egyet, kinek „munkabírása, logikája, szélesebb látóköre, rendszeressége“ kiállta a versenyt a férfivel s bizony szretrném én az ilyen nőket minden ország vezető férfiai közt látni, mert ők a világbékének siettetői, megvalósítói volnának. Ennek bizonyosságaképen emlitem meg azt a 30 millió édesanyát, kik, ha közvetlenül nem beszélhettek, kérvényüket küldték aláírásukkal Genfbe a leszerelésért. Azonban nagy akadályuk, hogy nem közvetlen szólhatnak bele, ahol országok sorsát intézik. Mindezek azt bizonyítják, hogy a nők emberboldogító törekvéseket akarnak megvalósítani. Ezért nem tartanám szerencsétlenségnek, ha arra rátermett nőket találánánk, — hogy kisebbségi életünk vezető pozícióiba nőket is ültethessünk. Én úgy látom, hogy a családi élet színvonalának emelésére a női öntudatosság volt szükséges, éppen úgy a társadalom, valláserkölcsei és politikai élet nivójának emelésére is szükséges az öntudatos nő beleszólása. Ezt úgy kell elgondolni, hogy a nő segítése akar lenni a férfinak és nem kell benne mindjárt versenytársat látni. Én attól nem is félek, hogy nő és férfi versenytársai legyenek egymásnak, a különböző nemek vonzásának törvényénél fogva sem.

A nők egyenjogúsága tehát meg van indulva, feltartóztatlanul halad előre, mert isteni igazságosság, szeretet és jószág támogatja. Amelyik országban politikai jogaik is meg vannak, ott *szegényügy, kulturális kérdések, világbéke ügye* sokkal rendezettebbek, mint ahol az még nincs megvalósítva, tehát lássuk be mi, hogy a nők segítő munkájára egész életvonalunkon szükség van.

Én tehát úgy hiszem, hogy leányaink jövőjére akkor készülünk fel helyesen, ha őket is kenyérkereső nőknek neveljük azon a pályán, amire nekik kedvük, tehetségük, hajlamuk van. Igaz, hogy akkor nekik nem létkérdés a házasság, de én erősen bizom abban, hogyha a férfi is megértő hűséges élettársnak igérkezik, szívesen meg fogja vele osztani a földi élet gondját, nehézségeit a ma öntudatosabb nője is. Nő és férfi a legboldogabban mégis csak a

családi életben élhetik le életüket. Aztán, hogy a házasság milyen szeretetre tanító élet, azt csak az tudja, kinek jó szerető élet-társa van.

A kenyérkereső házaspárnak, hogy munkájukból jusson idő családjuk részére is, arra igen jó recept az otthon és a háztartás egyszerűsítése. Ma már sok könyv, a rádióban előadások tanítanak arra, hogy a legegyszerűbb életmód a legegészségesebb.

Tartsuk tehát szem előtt azt a magasabbrendű utasítást: „Nem azért élünk, hogy együnk, hanem azért eszünk, hogy éljünk“, ezzel is emelve családi életünk szellemi nivóját. Ürmösi Józsefné

.....

Csendes panaszkodás a jó Istenhez.

I.

**Soha, sohasem lehetek magamban,
Egyedül Istenem!
Sohasem kereshetlek Tégedet
A magam útján,
Sohasem olvadhat fel bennem
Csendesen a fájdalom, a jaj,
Sohasem lehetek már önmagam:
Ember, akinek a könnyeit,
A kétségeit, a szomorúságát
Egyedül Te látod.**

II.

**Mindennapi, vásári lárma,
Durva, káromló csúf szavak,
Rosszul felhangolt hegedük
Sikoltó, fájó diszharmóniája,
Zaklatják az örök Szépség után
Sóvárgó lelkemet.
S ha valakihez oda menekülök,
Hogy kisírijam magam,
Akkor látom, Atyám, hogy annak is
Szüksége van a gyógyulásra,
És talán, talán épen tőlem várja
A gyógyulást.**

Tanítványaim között.

Nem arról a képről akarok beszélni, melyet már ismernek e lap olvasói, hol komoly arccal a fényképész gépe előtt ülünk mindannyian, hanem arról, amelyet az égbolt kékje határol felülről és alulról a zöld mező. Fiaim hazatértek és iskolánk szabályai szerint a nyár folyamán nekem kellett visszaadnom a látogatást nekik otthonukban. Mondhatom nem a legnagyobb kedvvel indultam utnak. Idegen vidék ismeretlen utain, ismeretlen emberek közé, de mindjárt az első napok meggyőztek arról, hogy az aggodalom fölösleges volt. Nem lehet a gazda idegen a kalászkok, suhogó kaszák birodalmában és különösen akkor nem lehet idegen, ha mindenütt várja valaki. Várja a tanítvány mosolygó arccal, (hogy miért mosolyogva ezt már az állami inspektor urak is kérdezték tőlem, de nem tudom magyarázni; magyarázza meg más), várja az édesanyja frissen sült fánkkal, csörögével, vagy éppen kürtös kaláccsal. No, de nem ezekről akarok beszélni e lap komoly olvasói előtt, hanem másról. Utazásom részben előre bejelentve, részben váratlanul zajlott le. Mindenik fiut komoly munkában találtam. Azokat még inkább, akik nem tudtak érkezéséről, mint a többiek. Azzal a tudattal dolgozott mindenikük, hogy az élet nem tréfa, hanem súlyos kötelesség. Erre vagyok legbüszkébb. Ez mutatja meg leginkább azt, hogy nevelésünk helyes irányban halad, nem ceruzarágó és árnyékba elmélkedő gazdákat nevelünk, hanem a tettek nemzedékét.

Ott, ahol tudtak érkezéséről és a szorgos mezei munka megengedte, összesereglett a falu és résztvett férfi népe a határbejárás alkalmával adott gyakorlati oktatásban. Mondhatom, hogy amikor fel kellett eleveníteni valamit iskolánkban, már tanult dolgot jobban drukoltak tanítványaim a falu népe előtt, mint idebent az iskolában a vizsgán, de azért tudtak, ott is tudtak igen nagy öröme a szülőknek. Téved, aki azt hiszi, hogy ezzel a látogatás ki is merült. A faluba visszatérve, ahárhány helyen megfogtak az asszonyok, hogy nekik is adjak tanácsot paradicsomról, burgonyáról, salátáról, ribizliről, baromfiakról és következett a második szemléltető előadás a faluban. Három lévén az igazság, rendesen estéli tanítást is kellett rendeznem. Ennek ideje este 10—12 óra között volt. Mint fekete rém ült már akkor a gazdák lelkén a gabonaroszda veszedelme és akik meghallották, hogy arról is szó volt napközben megkövetelték, hogy este megismételjük az elmondottakat. Im ennyit jelent röpke vonásokban iskolánk szabályainak az a paragrafusa, hogy a tanészemélyzet köteles meglátogatni nyár folyamán a tanítványokat. Ennyit és még sok mást is. Az én tanítványaim nem némaságra vannak nevelve. Odahaza beszélniük, kísérletezniük kell. Nem is olyan könnyű dolog ez, mint ahogy itt leírjuk. Akárhány öreg élénk tiltakozással fogadja az ifju kulturharcosnak ilyen terveit. „Ne légy okosabb apádnál!” Hallgasson a fiu ott, ahol az apák beszélnek!“ Meg kellett nyugtatni az öregeket, hogy ez nem forradalom, csak a

jövő előretörése, melyet ha letörnek fiatal korban, talán sohasem támad fel ismét. Kis területeken (nehány négyzetméteren) kísérletezni, 15—20 leut elkölteni permetezés, még más ujitásokra nem azt jelenti, hogy a fiu nyakára nő apjának, hanem hogy megtette az első lépéseket az önálló gondolkozás és tapasztalatszerzés útján. Hiszem, hogy ezt megértetni volt utam legszebb eredménye. Meglátogattam összesen felét tanítványaimnak, ahol a falu vezetőitől kérdeztem, ismerik-e őket mindenütt, ezt a választ kaptam: Ismerjük, mert mások, különbek, többek az itthonmaradottaknál. Ennyi azt hiszem elég az első hat hónap után. Adja Isten, hogy 60, sőt 600 hónap múlva is ezt lássa rajtuk a falu, melyből nem kiszakadni, sem elszármazni jöttek iskolánkba, hanem azért, hogy oda visszatérve egy szebb, jobb életet kezdjenek az apáiktól örökölt rögön.

Székelykeresztur, 1932.

Dr. Nagy Endre,
gazd. iskolai igazgató.

Az unitárius misszió.

I.

Egy kartársamat arra kértem, hogy írjon a fenti címen egy közleményt. Azt a választ kaptam, hogy ami nincs, arról nehéz írni. Valóban úgy van, hogy valahányszor a missziói munka kérdése felvetődik egyházunkban, már ennél a kifejezésnél megakad: Mi az a misszió és milyen irányban, milyen *célkitűzéssel haladhat?*

Megkísérlem ezt megvilágítani és szervezeti törvényünk keretén belül a missziói teendőnket körvonalozni.

A misszió — mint tudományos elmélet — azon alapgondolatból indul ki, hogy a kereszténységnek, mint világvallásnak világra szóló rendeltetése van. E rendeltetését hármassal hivatással töltheti be:

1. A hívó keresztényekben a Jézus Krisztus életét tovább fejlessze.

2. A névleges (közönyös, se hév se hideg) keresztényeket krisztusi életre emelje.

3. A nem keresztény népeket Jézus Krisztus evangéliumához térítse.

Ez a hármassal hivatás evangéliumi küldetés: „*Elmenvén széles e világra, hirdessétek az evangéliumot minden teremtséknek*“. (Márk 16 r. 7 v.). Elmenvén azért, tegyetek tanítványokká minden népet, megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiunak és a Szentléleknek nevében. (Máté 28 r. 19 v.).

A misszió általában: evangélium-terjesztés, evangélium-érvényesítés.

Kétféle missziót szoktunk megkülönböztetni, u. m.:

Belső missziót.

Külső missziót.

A belső misszió feladata:

Evangéliumterjesztés, az evangélium tanításainak érvényesítése a keresztény egyházon belül, a megkeresztelték között, hogy megszűnjék a hitetlenség, a se hév — se hideg élettelen kereszténység.

A hitetleneket az evangélium tanítása által Istenhez vezetni.

A bűnöst bűnei tudatára vezetni s beismerése esetén bűnbánatra hívni.

A vallástalant, a templomtól, Isten ígétől elhidegültet visszavezetni az igazi evangéliumi vallásosság utjaira.

Lelki-testi betegeket meglátogatni, vigasztalni.

Szegényt, árvát, elhagyottat gyámolítani, segíteni.

Külső misszió feladata:

Evangélium terjesztése, érvényesítése, de a keresztény egyházon kívül, azok körében, kik nem ismerik Jézus Krisztust.

A főcél: a nem keresztényeket kereszténnyé tenni.

Ezt a külső missziót erre a célra kiképzett, előkészített misszionáriusok végzik, kiket aztán idegen — nem keresztényországokba küldenek ki hittérítőknak.

Erős hit, bátorság, elszántság, hősiek lélek kell ahoz, hogy valaki jó misszionárius lehessen.

A bibliai könyvek között a legtöbb missziói eszmét, gondolatot és tevékenységet az Apostolok-cselekedete könyve tartalmazza. Az apostolok, miután szentlelket vettek, kezdetben a zsidók, később e pogányok közt kezdték meg a Jézus Krisztus tanításainak terjesztését.

A főmisszionárius eleinte Péter apostol (Csel. 2 r. 41 v. és 4 r. 11., 12.), ki inkább a zsidók körében folytatta munkásságát.

A pogány-misszió megindítása történelmi jelentőségű fordulat, mert ezzel Jézus-Krisztus neve, tanítása, szóval az egész kereszténység a zsidóság szűk köréből a görög és római nemzet szélesebb és ismertebb világkörébe lépett át.

A pogányvilág első és legnagyobb misszionáriusa Pál apostol volt, ki három nagy térítőútjában sok hivat szerzett és számos gyülekezetet alakított Jézus Krisztus evangéliumának.

Bámulatos hittel, kitartással és hűséggel harcolta meg a némes harcot.

A protestáns egyházban a misszió nem tudott egész a XVIII-ik századig nagyobb erőre és rendszerességre emelkedni, akkor is inkább Németországban és Angolországban.

A magyar protestánsizmus belmisszió tekintetében még most is gyermekkorát éli. Mi unitáriusok pedig a kezdet kezdetén ha vagyunk.

Mi szükséges a misszióhoz és ki lehet jó misszionárius?

A misszióhoz erős evangéliumi krisztusi hit, mely vallásos meggyőződés és eszményi keresztény-felebaráti szeretet szükséges. Olyan lélek, aki rendíthetetlenül meg van győződve ma is arról:

„Hogy nem adatott az emberek között az ég alatt más név, mely-
által kellene megtartatnunk, mely a Jézus Krisztus“.

A Jézus Krisztus evangéliumáért, hitünk igazságaiért lelkesülni
nem tudó lélek, nem lehet misszionárius. A hideg közönyös lélek
rá sem hederít a misszióra. Leszólja, lesajnálja, mert kicsinyes érde-
keit zavarja. Küzdeni, szembeszállni, hitet védeni nem akar, mert
fáradtsággal jár.

Álmos, hitközönyös, névleg keresztény, vasárnapi egyházban
nem tenyészik a misszió. Pedig ez a fokmérője az egyházi élet
elevenségének.

A misszió arra van hivatva, hogy benn az egyházban az el-
hanyagolt, szunnyadó, építő, alkotó belső erkölcsi és hitbeli erőket
hozza mozgásba.

Hogy ez nálunk mennyire van meg és miképen hozható moz-
gásba, erről jövő közleményünkben számolok be. hszö.

.....

Püspöki vizitáció után.

M. E. irg. nővérnek

**Szép volt. De nekem idegen :
Az én pásztorom olyan más.
Az ő nyájához tartozom
S furcsa nekem az idegen akol.**

**A juhokkal még megbarátkozom, -
Hisz egy a fajtánk, egy a vérünk,
S a végén mégis »egy akolba« térünk,
Ha vége lesz e földi létnek.**

**De akkor — közös lesz a pásztor is,
S a régiek, kik itt lenn viszálykodtak,
Tán szintén összeférnek.**

**Addig azonban hagyjatok,
Hadd járjak ott, ahol a pásztorom,
Aki megért, akit megértek
És akinek hiszem a hitét.**

**Aztán jöhet az örök Világosság,
Vagy ha ez nem, az örök Sötét.**

Egyleti élet.

A marosköri D. F. E. július 3-án tartotta évi közgyűlését Vadadon gazdag és gyönyörködtető műsorral. 1. Gyülekezeti ének: „Erős várunk“. 2. Imát mondott: Fülöp Zoltán. 3. Dr. Fekete Gyula elnök, az egylet célját hangsúlyozva, a jó unitárius és igaz ember típusát rajzolta meg. 4. Bedő Emma gyönyörű klasszikus énekszámot adott elő dr. Lányi Oszkár orgonakíséréte mellett. 5. Máthé Zsigmond hatalmas lendületű és éles logikájú szabad előadást tartott a vasárnap megünnepléséről. 6. Gál Margit: Ábrányi Emil „Koldus“ című versét szavalta művészi felkészültséggel. 7. Bicsak Jenő, Nagy Frigyes, és Bedő Emma dr. Lányi Oszkár orgonakíséréte mellett gyönyörű énekszámot adtak elő. 8. K. Nagy István meglepő művészi módon adta elő Vörösmarty M.: „A nefelejtshöz“ című versét. 9. Kovács Domokos a tőle már megszokott, kiforrottsággal szavalta el Petőfi Sándor „Az apostol“ II. r. című versét. 10. Elnök megköszönve a szereplők működését azért a felemelő lelki gyönyörűségeért, bezárta az ülést. 11. Gyülekezeti ének: „Gondviselő jó Atyám vagy“ fejezte be a jól sikerült tartalmas és gyönyörködtető ünnepélyt. Az ünnepély után a vadadi nőszövetség látta vendégül a résztvevőket gazdag vacsorával, hol a késő órákig vidám hangulatban feledve voltak a hétköznapi nehéz gondjai. A rendezés és ellátás érdeme Bedő Árpádné lelkészé, Tökésné, Adorjáni Borbála elnöknő és Bedő Árpád lelkészé.

Titkár.

Beszámoló a D. F. E. Ijúsági Körei Egyetemes Szervezetének V. nyári konferenciájáról. Augusztus hó 12—16. napjain Homoródkarácsonyfalván és Homoródmalmason tartotta ifjúságunk legfőbb szerve a „D. F. E. I. K. E. Sz.“ V. nyári konferenciáját a kies Homoródménán.

Augusztus 11. Az ifjúság, utjába ejtve Székelyudvarhelyet, az ottani gyönyörű templomunkban ifjúsági ünnepélyt rendezett a következő műsorral: 1. Imát mondott: Lőrinczy Géza. 2. Bevezető szavakat: ifj. Szabó Sámuel 3. Énekelt: Ébert Hajnalka, orgonán kísérte: Ébert Andrásné urnó. 4. Szavalt: Elekes Piroska. 5. Előadást tartott: Balázs Ferenc. 6. Énekelt: Bede Emil, orgonán kísérte: Ébert Hajnalka. 7. Vonósnegyes. Előadták: Csiky-Fröhlich-Beldovits-Fröhlich. 8. Szavalt: Deák Berta. 9. Felolvasott: Izsák Domokos. Bezárót mondott: Sigmund József, udvarhelyi unitárius lelkész.

Augusztus 12-én reggel az ifjúság átrándult a konferencia tényleges helyére: Homoródkarácsonyfalvára. Az ottani ódon templomunk falai között, mintha új arcot öltött volna magára öregfiatal egyaránt s közös kívánságba forrott össze a lélek: mi élni, élni, élni akarunk! A konferencia ünnepélyes megnyitása d. e. 10 órakor történt meg. Énekkar, Bálint Ödön helybeli lelkész imájával, dr. Gálffy Zoltán elnöki megnyitójával, kölcsönös üdvözlésekkel, a múlt évi munka ifj. Kovács Lajos általi ismertetésével. E helyen is

ki kell emeljük *dr. Máthé István* udvarhelykői felügyelő-gondnok nagyhatású ünnepi beszédét, melyet az ifjuság hosszantartó éljenzéssel köszönt meg.

A tulajdonképeni konferenciának gerincét képezte: *Dobai István* (Az unitarizmus feladata és jelentősége az erdélyi magyar társadalom lelki szolidaritásának kiépítésében) című előadása.

Augusztus 13. *Balázs Ferenc* (A faji kultúra jelentősége az egységes erdélyi magyar társadalom felé való törekvésben). *Lőrinczy Géza* (Mit tanulhatunk a külföldi ifjusági mozgalmakból). *Dr. Nagy Endre* igazgató (A kereszturi gazdasági iskola jelentősége a kisgazdaság megreformálásában). *Mikó Imre* (A bukaresti unitáriusok helyzete) címen tartottak előadást.

Augusztus 14. (Vasárnap). Ünneppélyes istentisztelet alkalmából az imát: *Kelemen Imre*, egyházi beszédet: *Lőrinczy Géza* tartotta. Istentisztelet után fényképezés volt és öröm volt látni azt a sok gyönyörű székely népviseletben pompázó leányt és legényt.

Délután zajlott le az „Udvarhelykői Dávid Ferenc-Egylet” évi rendes közgyűlése. Istentisztelettel vette kezdetét ez imponáló és minden részében jól sikerült ünnepség. Imát és mindenkit megindító egyházi beszédet mondott: *Kiss Sándor* homoródjánosfalvi lelkész. A karácsonyfalvi D. F. Férfi dalárda közreműködött Benczédi Ákos énekvezér-tanító vezetésével. Istentisztelet után a hatalmas várfallal körülövezett templomkertben folyt le az ünnepség műsoros része, mivel a résztvevők nagyszáma kiszorult volna az amugy is nem elég tágas templomunkból. A műsor számai a következők voltak: Elnöki megnyitót mondott *Bálint Ödön* karácsonyfalvi unitárius lelkész, köri D. F. E. elnöke. Szavalt: *Deák Berta*, tanítónő. Felolvasott *Perczelné-Kozma Flóráról*: *Sigmond Józsefné* urnő. Szavalt: *Kovács Domokos* teológus. Előadást tartott: *Dr. Nagy Endre*, a kereszturi unitárius gazd. isk. igazgatója. Énekelt: *Deák Piroška*, harmoniumon kísérte *Benczédi Ákos*. Szavalt: *Kiss Károly* vargyasi énekvezér-tanító. Előadást tartott: ifj. *Úrmösi Károly*, a D. F. E. I. E. Sz. alelnöke. Szavalt: *Füzi Eszter*, székely leány. Énekelt: *Bede Emil* teológus, harmoniumon kísérte: *Ébert Hajnalka*. Szavalt: *Szabó Károly* székely legény. Énekszámokkal szerepelt a vargyasi D. F. E. férfikara.

Egész Homoród-vidékét itt láttuk e kedves ünneppélyen, melynek minden műsorszámát szünni nem akaró tapssal tisztelte meg a több százfőnyi közönség.

Ezután a közgyűlés hivatalos része következett, melyet bankett és reggelig tartó táncmulatság fejezett be. Ez ünneppély hasznos s egyben gyönyörű összefogása volt az idősebb és ifjabb nemzedéknek.

Homoródkarácsonyfalváról (*augusztus 15-én*) másnap reggel *Homoródalmasra* rándultak át a konferencia résztvevői. Itt a szép és tágas templomban az ifjusági nap ünneppélyes megnyitása után, imát az egyházközség fiatal lelkésze: *Simén Domokos*, míg meg-

nyitót az Ifjusági Körök Egyetemes Szervezetének új elnöke: ifj. Lőrinczy Dénes lupény-vulkáni lelkész mondott. Ifj. Fekete Domokos (A szövetkezetek jelentősége az erdélyi magyarság életében), Dr. Györffy Béla, orvos (Az erdélyi magyar falu egészségügye és a szükséges reformok), este pedig Deák Berta (A székely népviselet) tartott előadásokat, melyeket követett a konferencia ünnepélyes bezárása.

Augusztus 16-án kirándulást rendeztünk a fenséges homoródmalmási barlanghoz, mindvégig közvetlen, — baráti hangulatban. Kik megjelentünk e kedves találkozón, abban a hitben oszoltunk szét, hogy igazán „Kévekötsés“ volt az idei konferencia! **Bede Emil.**

.....

Iskolai hírek.

A székelykereszturi unitárius téli gazdasági iskola tájékoztatója.

1. Az iskolába csak olyan román állampolgárok vehetők fel, akik magyar anyanyelvűek.

2. Felvételi korhatár 14—30 év. Felvételnél előnyben részesülnek a 15—20 év közöttiek, vagyis elsősorban ezeket vesszük fel és csak ha a megengedett létszám nem telne be velük, csak akkor vehetők fel ennél idősebbek vagy fiatalabbak.

3. Az oktatás minden év október 15-én kezdődik és április 15-én ér véget. Közbeeső idő alatt kötelesek a tanulók szülei gazdaságában mezőgazdasági munkákkal foglalkozni.

4. Oktatási idő 2 év, melynek sikeres elvégzése után a tanuló képesítő vizsgát tesznek és a kapott bizonyítvány alapján egyéves katonai szolgálat kedvezményében részesülnek.

5. Felvételhez szükséges okmányok a következők: 1. Anyakönyvi kivonat. 2. Állampolgársági bizonyítvány. 3. Vagyoni bizonyítvány, mely feltünteti a felvételt kérő tanuló vagy szülei mezőgazdasági ingatlanait művelési ágak szerint. Csak tényleg mezőgazdasággal foglalkozók és saját vagy szülei birtokkal rendelkezők vehetők fel. 4. Iskolai bizonyítvány (Időközi értesítő nem jó, csak bizonyítvány) arról, hogy a felvételt kérő legalább négy elemi osztályt végzett. 5. Orvosi bizonyítvány arról, hogy a tanuló egészséges és munkaképes. 6. Községi bizonyítvány, mely bizonyítja azt, hogy a felvételt kérő tanuló, mint szülei, büntetlen előéletűek és jó magaviseletűek. A már most megindult tömeges jelentkezésre való tekintettel kérjük a komolyan beiratkozni akarókat, hogy kéréseiket mindjárt az okmányokkal felszerelve adják be és ezzel biztosítsák felvételüket, mielőtt a törvény által megengedett létszám betelne.

6. Husz éven aluli tanulók számára ez iskola bennlakást is ad. (Ez a kérvényben külön felemlítendő: bennlakó, künnlakó akarok lenni). Az iskola valamennyi tanulója, tehát a 20 éven felüliek is, ételmezést vehetnek igénybe az intézetnél a következő díjazások mellett: 6 hónapra fizetendő (okt. 15—ápr. 15) 2400 leu vagyis

havi 400 leu, továbbá a következő termények: 100 kg. buza, 30 kg. kukorica, 5 kg. zsir. Termények készpénzben is megválthatók a szeptember 1-ig megállapítandó átlagárban. Fenti készpénz és terményjárandóságokon kívül fizetendő még szintén a 6 havi időre összesen 100 leu teritékdij. Készpénzbeli járandóság a konviktus gondnokához kéthavonként előre fizetendő. Az első részlettel együtt esedékes a teritékdij. Termények fele a beiratáskor, fele a karácsonyi szünidő után azonnal fizetendő.

7. Bennlakási díj hathavi időre összesen 1000 (Egyezer) lei, mely két részletben előre fizetendő.

8. Bennlakó és bennkosztozó tanulók fenti díjakon kívül tandíjat nem fizetnek. Künnlakók, de bennkosztozók, a kéthavi időre 300, míg künnlakó és künnkosztozó tanulók 600 leut fizetnek szerző- és tanszerhasználat, valamint a tantermek fűtése és világitása címén.

9. A bennlakás és kosztnál egész-, fél- és negyed ingyenes helyek is vannak. Ezek elnyeréséért külön kell folyamodni községi bizonyítvánnyal, mely feltünteteti folyamodó szüleinek vagyoni és családi viszonyait.

10. Ellátási és más segélyt élvező tanulók kötelesek április és május hónapokban ingyen ellátás ellenében gazdasági munkákat végezni az iskolánál és pedig egész ingyenesek 4 heti, félkedvezményesek 2 heti, negyedkedvezményt élvezők egy heti ideig, ugyancsak egy heti szünidei munkára köteleztetnek azok a künnlakó és künnkosztozó tanulók, kiknek fizetendő díjait a tantestület egészen elengedte. Ősztöndíjasokon kívül nyáron az iskola valamennyi tanulója berendelhető gyakorlati kiképzésre 5 munkanapra.

Tanulók kereskes munkában és más kézi ügyességben külön oktatást nyernek.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az Unitárius Téli Gazdasági Iskola Igazgatósága Criștur-Székelykeresztur, Jud. Odorheiu.

A Kolozsvári Unitárius Kollégium Előljárósága tisztelettel értesíti a szülőket a következőkről:

1. A főgimnáziumba való beiratások aug. 25.-én kezdődnek. Vidéki tanulók szept. 13—14.-én is beiratkozhatnak. A javító vizsgálatok szept. 1—5. napjain (vidéki tanulók részére szept. 13.—14.-én is) lesznek. Beiratáskor okvetlen melléklendő okmányok: 1. Állami anyakönyvi kivonat; 2. Lelkészi (egyházi) keresztlevél; 3. Állampolgársági bizonyítvány; 5. Új tanulóknál az utolsó iskolai bizonyítvány. Ez utóbbi, más intézetből átlépő tanulóknál csak iskolai anyakönyvi kivonat, az I. gimn. oszt.-ba iratkozó tanulóknál az elemi iskolának legalább 4. osztályáról szóló „Osztálybizonyítvány“ (Certificat de clasă és nem Adevărința, vagy más igazolvány-féle) lehet.

2. Fizetendő díjak: Konviktusi (élelmezési) díj unitárius belső emberek unitárius vallásu gyermekeinek havi 600 leu, más unitárius vallásu tanulóknak havi 700 leu, más vallásu tanulóknak havi 900

leu. Internátusi (bennlakási) díj *évi* 1500 leu, nem unitáriusoknak és főiskolai hallgatóknak *évi* 3000 leu. Tandíj (most van főhatósági revízió alatt és kb. lesz a múlt évi 4000 leu helyett egy évre 3000 leu. A díjakat a konviktus által használható terményekben is lehet fizetni a mindenkori napi árat számítva).

3. A bennlakó tanulók részére a legszükségesebb, magukkal hozandó ágyneműek: Szalmazsák, (amelyet itt is meg lehet tölteni), párna, takaró.

4. Az iskolai év ünnepélyes megnyitása szept. 15.-én d. e. 8 órakor; a tanítás kezdete ugyanezen napon d. e. 9 órakor.

5. A kollégium fiu elemi iskolájában a beiratások ideje szeptember 1—10.

A kolozsvári Unitárius Leányotthon az 1932—33. iskolai évre felvesz unitárius és más vallású-középiskolákban, vagy más pályán tanulókat és egyetemi hallgatónőket is. Folyamodványok az Unitárius Leányotthon Előljáróságához Cluj-Kolozsvár, Unitárius Kollégium küldendők be. Ellátási díj terményekben is fizethető. Érdeklődőknek szívesen szolgál felvilágosítással megcímzett levelezőlap beküldésére, a Leányotthon Vezetősége.

.....
**Küldjétek gyermekelleteket minél főmegesebben
 a székelykereszturi földmives iskolába!**

Egyházi hírek.

Rovatvezető: ÜRMÖSSI JÓZSEF.

Aranylakodalom. Köztisztületben álló főpásztorunk Dr. Boros György unitárius püspök és felesége Kovácsy Róza püspökne nagyasszonyunk f. évi augusztus 8-án ünnepelték meg házasságuk 50 éves évfordulóját. Vasárnap, augusztus 7-én az unitárius templomban alkalmi istentisztelet volt, melyen a népes és szép család összes tagjai leányok, vők, unokák résztvettek. A templomi szertartás keretében Ürmösi József püspöki titkár áhítatos imában adott hálát a gondviselő Istennek a boldog családi életért és egyházi beszédében alkalomszerűleg ecsetelte az évforduló jelentőségét. Istentisztelet után küldöttség ment az Erzsébet-uti lakásra, hol Szent-Iványi Sándor lelkész köszöntötte a Dávid Ferenc Egylet nevében — melynek megalapítója, éltetője és irányítója a püspöki pár —, üdvözlésében kifejezte, hogy a szoros értelemben vett család után a Dávid Ferenc Egylet volt a kedvelt családtag s ezért az elsők között fejezte ki jókívánásait. Az ünnepelt püspök a maga és családja nevében hálásan köszönte meg a kedves figyelmet és megemlékezést. Az egyházi és világi körökből számos üdvözléssel köszöntötték a tisztelők, ismerősök és jó barátok a jubiláló püspöki párt. Folyóiratunk olvasói nevében e helyen mi is szeretettel köszöntjük a fő-

pásztort kedves élettársával s a jó Isten megszentelő áldását kérjük életük további folyására.

Az E. K. Tanácsnak f. évi szeptember hó 15-én (csütörtökön) rendes ülése lesz, melynek főbb tárgyai: Ujabb javaslatok és vélemények a szervezeti szabályzat módosításának előkészítésére. F. évi zsinattartás-kérdése. Egyh. államsegély ügye. Iskoláink fenntartása és költségei. Elemi iskoláink évi jelentései. Egyházi körök közgyűlések felterjesztései stb.

Dr. Boros György unitárius püspök ur augusztus hó 10-én elutazott a Szabadelvü Keresztények Nemzetközi Vallásos Egyesületének St. Gallenben (Svájc) augusztus 13—15. napjain megtartott kongresszusára. Augusztus 21-én szerencsésen hazaérkezett. Igen meleg és barátságos fogadtatásban volt része, melyről folyóiratunk jövő számában fog beszámolni.

Folyóiratunk szerkesztője Szent-Iványi Sándor kolozsvári lelkész főhatósági engedéllyel 1932 szeptember havától 10 hónapi szabadságot kapott, melyet családjával együtt Amerikában fog tölteni. — A D. F. Egylet választmánya ez időre a folyóirat szerkesztésével Ürmösi József püspöki titkárt, a D. F. Egl. titkári teendőkkal pedig ifj. Hadházy Sándor tanárt bizta meg.

Énekvezéi kibucszó és beköszöntő Ürmösön. Julius 10-én megható templomi ünnepség keretében bucsuzott el Nagy Árpád nyugalombavonuló, énekvezér-tanító az ürmösi egyház-községtől, átadván helyét fiának Nagy Ferenc helybeli áll. elemi isk. tanítónak. A népes kibucszó ünnepély a köztiszteletnek és elismerésnek találó kifejezése volt. A gyülekezeti ének elhangzása után a helybeli lelkész imádkozott, melyet az énekvezér búcsubeszéde követett, melyben a 32 évi szolgálata után megható búcsút vett a templomtól, az iskolától, tanítványaitól és összes hiveitől. Az alkalom ünnepélyességét emelte az a már említett körülmény is, hogy a távozó énekvezér helyét fia vette át, ki a püspöki kinevezés felolvasása és lelkész felhívása után a szószékre lépett és megtartotta beköszöntő beszédét. A fiatal énekvezér a közös szülőföld szeretetével üdvözölte hiveit s művészi beszédben körvonalazva hivatását Istennek áldását és segedelmét kérte szent hivatása betöltéséhez. Az ünnepélyen sorra bucsuztak a távozó énekvezértől és egyben köszöntötték az újat: levélben a körök esperes, előszóval a helybeli lelkész, továbbá az egyh. község gondnoka és az egyh. község különböző testületei. Az ünnepélyt a Templomi vegyeskar szépen sikerült éneke után lelkész imája és gyülekezet éneke zárta be. A távozonak hosszú, boldog nyugalmat, az új énekvezérnek áldást és sikert kívánunk munkájához.

Jelen volt.

Vidéki hangverseny. Ürmösy Magda, Bokor Klárka kolozsvári magyar zenekonzervatóriumú növendékek Brody Tamás budapesti zeneakadémiai növendékkel Székelyudvarhelyen július 23-án nagyszerű ének- és zeneestélyt tartottak. A székelyudvarhelyi tudó-

sító a hangversenyről a következőket írta: „Székelyudvarhely közönsége nagy érdeklődést tanúsított az estély iránt és a koncerttermet majdnem teljesen megtöltötte. Nagy sikert aratott Ürmösy Magda, ki színes, iskolázott-behizelgő hangjával, a nagy előkészültséget és gyakorlatot igénylő opera részleteket kizáló művészettel adta elő és játszotta meg. Bokor Klárka kedves chanzonjaival aratott zajos sikert. Brody Tamás briliáns művészettel látta el a zongorakiséretet, ezenkívül két önálló számmal valósággal frappirozta a közönséget.“ Kedves volt az unitárius leányegylet kiténtető figyelme, kik a koncerten szereplő két művésznőnek egy-egy gyönyörű virágcsokrot adtak át.

Esperesi választások. Az egyházköri közgyűlések jegyzőkönyveiből vett értesülés szerint az egyes egyházkörök volt esperesei az új ciklusra is minden egyházkörben újból megválasztattak. Szép bizonyága ez az egyházkörök bizalmának, ragaszkodásának, melyre kitartó és törekvő munka által tették érdemessé magukat esperes fiait. Püspök ur külön-külön üdvözölte írásban a megválasztott espereseket és az egyházépítő munkában kérte a segítő támogatást és egyetértő munkát.

A megválasztott esperesek: I. Kolozsdobokai egyházkörben: Ürmösi Károly kolozsvári lelkész. II. Aranyostordai egyházkörben: Lőrinczy Dénes tordai lelkész. III. Küküllői egyházkörben: Gvidó Béla dicsőszentmártoni lelkész. IV. Marosi egyházkörben: Halmágyi János marosvásárhelyi lelkész. V. Udvarhelyi egyházkörben: Balázs András székelyderzsi lelkész. VI. Kereszturi egyházkörben: Katona Ferenc firtosmartonosi lelkész. VII. Felsőfehéri egyházkörben: Útő Béla alsórákosi lelkész. VIII. Háromszéki egyházkörben: Végh Benjámín árkosi lelkész. Áldást és sikert kívánunk fontos egyházépítő munkájukra továbbra is.

A Hősök emlékoszlopának leleplezési ünnepélye Csókfalván 1932. augusztus hó 28-án volt megtartva az unitárius templomban és a templomelőtti téren, hova az emlékoszlopot felállították. Gyönyörű szép augusztusi nap volt. Mintegy 800—1000 ember gyűlt össze a községből és a környékről s hallgatta meg áhitattal a magas nivón álló műsort. Az imát és beszédeket Györke János székelyszentistváni református, Székely Árpád böződujfalvi r. katolikus, Pálffy Árpád körispataki unitárius és Orbók Gyula helybeli unitárius lelkészek mondották. A felekezeti közti testvéries együttérzés a Hősök emlékkövénél, nemcsak a papok ajkairól csendült föl, de a gyönyörű és mélyenszántó beszédek hatása alatt hullatott könnyek is összeolvadtak, mintegy bizonyoságul annak, hogy a közös bánat össze tudja dobogtatni a testvéri sziveket. Kiss Sándor áll. tanító vezetésével az IJuság és az unitárius, református Nők szövetségeinek dalárdája énekelt, valamint alkalmi dalokkal remekeltek: Benkő Sándor áll. tanító és Popovics Olga és Irénke, Faluvégi Gizella urleányok. Szavaltak: Kilyén László, Farkas Elek, Kovács Dénes, Raffay Eliza, Nemes Editke és Nagy Mária ifjú fiúk és leányok. A műsort Oláh Dániel lelkes vezetésével a hely-

beli fuvós zenekar gazdagította. A női dalárdák énekeihez a szöveget, valamint szavalásra egy költeményt Orbók Gyula lelkész irt. Az ünnepélyt, mintegy 18 drb. koszorunak a lehelyezése zárta be, melyeket a szülők és különböző testületek adtak.

A 32 hős iránt táplált kegyelet virággal vonta be az -egész emlékművet.

Ezek a virágok el fognak hervadni bizonyára, de a kegyelet és emlékezet virágai örökké nyilni fognak sziveinkben!

Orbók Gyula.

Hálaadó istentisztelet Homoródfürdön. Ősi szokás szerint aug. harmadik vasárnapján — ez évben aug. 21-én volt a hálaadó istentisztelet. Kővári Jenő kénosi lelkész lendületes, hatásos egyházi beszédet tartott az ég áldásairól s az emberek egymás- és Isten iránti köteleiségeiről, szembeállítva a biblia gazdag és Lázár példáját. Az énekvezéri teendőket Firtos Áron kénosi énekvezér végezte.

A marosköri unitárius tanítók köre f. év szeptember hó 29-én (csütörtökön) 8 órakor Nyáradgálfalván tartja rendes őszi közgyűlését, melyre a tagokat és a tanügy barátait tisztelettel meghívom.

Buzaháza, 1932. augusztus 27. *P. Szentmártoni Bálint,*
köri elnök.

T á r g y s o r o z a t :

8—10-ig.

1. Gyűlés megnyitása.
2. Tagok számbavétele. (Névsorolvasás).
3. A múlt évi jegyzőkönyv felolvasása.
4. Jegyzői jelentés az elmúlt évről.
5. Központi leiratok, illetve feliratok tárgyalása.
6. Mintatanítás. Tartja: Dániel Zsigmond vadadi tanító.
7. Tanítás bírálata.
8. Pénztárnok jelentése. (Számadás megvizsgálása).
9. Könyvtárnok jelentése.
10. Indítványok. Memorándum a Főtanácshoz.

10 órakor a templomban:

1. Ének, vezeti: Vass Lajos nyomáti énekvezér-tanító.
2. Ima. Tartja: Rédiger Géza helybeli lelkész.
3. Ének, vezeti: Vass Lajos nyomáti énekvezér-tanító.
4. Ünnepi megnyitó. Tartja: P. Szentmártoni Bálint, elnök.
5. Az egyesület üdvözlése. Tartja: Török Elek helybeli igazgató-tanító.
6. Válasz az üdvözlésre.
7. Szaval: Gál Margit iszlói tanítónő.
8. Felolvas: Fekete József, kisadorjáni tanító.
9. Szavalatok: 1 székely fiu és egy székely leány, helyből.
10. Bezáró és ének.

Pályázati hirdetés.

A dicsőszentmártoni unitáris egyházközség hitvallásos iskolájánál Gvidóné sz. Molnár Katalin tanítónő nyugalmaztatásával **1932. december 31-én megüresedő állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

I. Javadalom a főhatóság által megállapított fizetés.

II. A dicsőszentmártoni unitáris egyházközség 1932. július 17-én tartott közgyűlésének határozata szerint, a megválasztandó tanítónő kötelessége lesz: a) Az ifjusági egyletben a legnagyobb tevékenység kifejtése; b) a női dalárda megszervezése és vezetése; c) az énekvezér akadályoztatása esetén a kántori teendők végzése; d) a leányegyházközségekben lelkész-esperes afia szolgálatai alkalmával az énekvezéri teendők végzése; e) lelkész-esperes afia elfoglaltsága esetén — ha talán az állami elemi iskolában is növendékek lennének — a hitoktatás és énektanítás végzése mindaddig, míg a segédlelkészi állás betöltetik. A VII. osztályu iskolában a kijelölt osztályok vezetése.

III. A választás próbaévre történik.

IV. Öhajtandó a pályázók személyes bemutatkozása, azonban utiköltség visszatérítésre senki igényt nem tarthat.

A pályázati kérések, a szükséges okmányokkal felszerelve, Gvidó Béla kükküllői unitáris egyházköri espereshez küldendők Dicsőszentmártonba 1932. szeptember 30-ig. *Dr. Boros György*, püspök.

Irodalom.

Uj vallástani könyv: E. K. Tanács elfogadta Vári Albert vallástanárnak a II. gimn. oszt. számára irt Uj szöv. bibliai képek c. vallástani tankönyvét. A könyv az 1932—33, tanév kezdetére készen lesz. Ugy szintén a *Ker. egyh. története* c. tankönyv is most van uj nyomtatás alatt, mely a tanév kezdetére szintén megjelenik.

Az I—II. el. oszt. vallástani tan- illetve vezérkönyv pályázata ismét sikertelen maradt, amennyiben a beküldött munka nem felelt meg a kívánalmaknak. E. K. T. Régeni Áron unitáris el. isk. ig. tanító afiát kérte fel, hogy *Sziv és Lélek* c. vezérkönyvet, a mai helyzetnek megfelelően, javítsa át s ha ez megtörténik módot talál a kiadásra, hogy hitoktatóink ne maradjanak a jövő tanévre is vezérkönyv nélkül.

Bíró Lajos: *Virágok*; 60 oldal. Hódmezővásárhely, 1932. Külső formája szerint egyházi beszédgyűjtemény, igazi tartalma azonban poézis, az evangéliumnak mélységével telített igazi költészet. Az

unitárius felfogás ellenesei azt szokták mondani vallásunkról: hideg vallás, az érzelmek izzása hiányzik belőle. Kérem őket vegyék kezükbe e könyvet s nézzék meg, lássák meg, hogyan tudja egy unitárius lélek az ő Jézusát átkarolni, milyen forrón tudja szeretni, hogy tud a végtelen titok után epekedni s milyen rendíthetetlenül tud az unitárius ember a mindeneket betöltő Kegyelmi Világban hinni s abban elmerülni.

Bíró Lajos könyve élő cáfolat az unitarizmus ellen felvetett vádra. De nem csak ez, hiszen nem is ez akart lenni, hanem ennél sokkal több. Nem vitairat, hanem pozitív vallástétel, a sziv vérével irt vallomás Jézus mellett, a fájdalom és szentség Embere mellett, aki Istennek képmása, mert szentlélekkel van telve s aki mégis csak ember, mert szentségét az elesettség fájdalma színezi emberivé. Ez valóban az ember Istenfia! kiáltunk fel ha elolvassuk azokat a szép beszédeket, amelyek „Liliomhervadás” és „Szeretsz-e engem . . . ?” címen vannak a kötetben.

S ha az evangélium leghatamasabb érzelmének tolmácsolását keressük, ime ott találjuk az „Orgonanyilás” c. beszédet, amelynél szebb költeményt a szeretetről igazi, vérbéli poétánál sem lehet olvasni. Képéknek sorozata, melyeknek mind egy a céljuk: Jézusba meríteni el az emberi lelket.

S mikor az Istennek mélységeit kutatja, mint pl. az „Esti mécsvirág” és „Kegyelem minden” c. beszédekben, akkor érezzük, hogy itt minden poézis mellett a gondolat is mélyen működik s a titkok legnagyobbjaiba meríti le mérő ónját.

Ez a kötet több, mint egy egyszerű egyházirodalmi esemény. Ez a könyv program. Az ifju, az örökifju unitarizmus célkitűzése: vallástétel az ősök dogmái és az irracionálizmusban ujjászülető mai emberiség modern vallásos érzelmei mellett.

Dr. i. l.

Mikó Lőrinc jogtanárnak „Az erdélyi unitárius vallás-közönség igazgatási rendszere” címmel 1858—60-ban irt művét Dr. Tóth György egyházi tanácsos afia gondosan ellenőrizett szövegben és részletes előszóval ellátva könyomatban kiadta. Néhány példány kapható az E. K. Tanács irodáján 200 Leu árban. A nemcsak jogtörténeti értékkel bír, hanem az egyházközigazgatásnál és a szervezeti törvényünk készülő átdolgozásánál is nélkülözhetetlen műre felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

Az Unitárius Naptárt az 1933 évre is szándékozik megjeleníteni a D. F. Egylet, csak az volna kívánatos, hogy a kellő időben való megjelentetéshez tudjuk a kinyomatandó példányszámokat, ez pedig csak úgy történhetik meg, ha a lelkész urak az 589—1932 U. P. sz. felhívásra most már haladéék nélkül bejelentik a szükséges példányszámot! Eddigélé 60 egyházközségből érkezett be. Azt hangsúlyozzuk, hogy minden unitárius család meg kellene vegye az *Unitárius Naptárt*, de azt már megkivánjuk, hogy minden keblí tanácsos vásárolja meg.

HALOTTAINK :

Szomorú megilletődéssel közöljük, hogy Méltóságos Simén György egyházi tanácsos, kelementelki földbirtokos július 16-án elhunyt. Temetésére széles körben jelentek meg a gyászolók, elkisérvén őt a családi sirboltig, ahol a nagy jótevőt, amint bucsuszavaiban kifejezte a szónok — „elnyelte előlünk a pihentető anyaföld“. Egyházunk vesztesége mellett különösen nagy a bordos-i egyházközség vesztesége, kinek egyetlen pátronusa éppen Simén György volt és akinek példaadó neve ott díszlik a bordosi templom szószékén, valamint azokon a megjelöletlen adományokon, mellyel bordos-i egyházközséget mindig segítette. Bordos-i egyházközség Istentisztelet keretében méltatta a szelidlelkű és alázatos-zívű pátronusának emlékét.

Reichert Károly nyug. körjegyző, egyházi tanácsos június 10-én elhalt. Temetése Olthévízen nagy részvét mellett történt meg. A háznál Útő Béla esperes, a sirnál Szén Mihály lelkész bucsuztatták. A jegyzői egyesület nevében Bardócz Béla és egy román kartársa méltatták a jegyzői pályán kifejtett működését. Egyházunk egy szerető és áldozatkész buzgó lelket veszített el benne; egyházi mozgalmunkat élénk figyelemmel kísérte s tevékeny részt vett azokból. Elhalálózását három kiskorú, egy nagykorú gyermek és kiterjedt rokonság gyászolja.

Id. Szőcs Lajos gazd. intéző, bányabükki gazdaságunk bérlője és intézője f. évi augusztus 2-án 66 éves korában elhalt. Temetése aug. 4-én volt Kolozsvárt. Legyen csendes nyugalma. — Adorján Ervinné szül. Adorján Mária, néhai Adorján Domokos volt tordai kántortanító leánya, f. évi aug. 14-én, 39 éves korában házassága 17-ik évében Kecskeméten elhalt. Férje, özvegy édesanyja és testvérei gyászolják elhunytát. — Szigethi Csehi Miklós földbirtokos, f. évi aug. 22-én, Szucságban, 70 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése aug. 24-én volt. A jó Isten adjon csendes pihenést elhunyt testvéreinknek.

.....

Alapítói díj 1000 leu, minek ellenében az Unitárius Közlöny ingyen jár!

.....

Minden kézirat Úrmösi József címre küldendő, Cluj-Kolozsvár, Unitárius kollégium.

Kéziratokat nem adunk vissza!

Előfizetési ár: Egész évre 60 L. Magyarországra 90 L. Egyes szám ára 8 L. Akik a 60 Leí egy összegben előre befizetik, a Dávid Ferenc-Egyelet rendes tagjainak tekintetnek. Örökös alapítódíj 1000 L. Minden pénz Gálfi Lőrinc egyleti pénztárhoz küldendő.

Nyomatott „Grafic-Record“ könyvnyomdában Cluj-Kolozsvár, Str. Universităţii 8.